

BÁO CÁO

Thẩm tra Báo cáo công tác năm 2023 và nhiệm vụ công tác năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh

Thực hiện phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh về việc thẩm tra các báo cáo, dự thảo nghị quyết trình Kỳ họp thứ 6 Hội đồng nhân dân tỉnh Khóa XII¹, Ban Pháp chế đã chủ trì, phối hợp với các Ban của Hội đồng nhân dân tỉnh và các đơn vị liên quan tổ chức cuộc họp thẩm tra Báo cáo số 103/BC-TA ngày 08/11/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh (TAND tỉnh) về công tác năm 2023 và nhiệm vụ trọng tâm năm 2024. Ban Pháp chế báo cáo kết quả như sau:

I. VỀ THỰC HIỆN CÔNG TÁC NĂM 2023

Ban Pháp chế cơ bản thống nhất với đánh giá của TAND tỉnh về kết quả thực hiện công tác năm 2023.

1. Công tác chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện nhiệm vụ

Thực hiện các văn bản chỉ đạo của TAND tối cao, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban chỉ đạo cải cách tư pháp tỉnh về triển khai các nhiệm vụ trọng tâm của ngành TAND năm 2023, ngay từ đầu năm TAND tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo các đơn vị trực thuộc triển khai thực hiện tốt Chương trình công tác năm 2023 và các nhiệm vụ trọng tâm khác của ngành². Thực hiện có hiệu quả các chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước và TAND tối cao về cải cách tư pháp hướng đến xây dựng Tòa án điện tử nhằm phục vụ kịp thời, có hiệu quả nhiệm vụ chính trị của địa phương. Thực hiện tốt công tác phối hợp giữa VKSND và TAND tỉnh trong lĩnh vực tư pháp đảm bảo theo quy định³.

2. Công tác giải quyết, xét xử các loại án

TAND hai cấp thụ lý 2.863 vụ, việc (tăng 188 vụ, việc)⁴; đã giải quyết 2.462 vụ, việc⁵ (tăng 438 vụ, việc) so với cùng kỳ năm 2022; đạt tỷ lệ 86%. Số

¹ Thông báo số 39/TB-TTHĐND ngày 27/10/2023 của Thường trực HĐND tỉnh.

² Nghị quyết số 224 -NQ/BCS, ngày 29/12/2022 “về lãnh đạo, chỉ đạo việc triển khai thực hiện nhiệm vụ trọng tâm công tác của Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Kon Tum năm 2023”; Chương trình số 02-CTr/BCS, ngày 05/01/2023 “Chương trình công tác năm 2023 của Ban cán sự đảng Tòa án nhân dân tỉnh Kon Tum; Chương trình số 19-CTr/BCS, ngày 16/02/2023 “Chương trình công tác kiểm tra, giám sát năm 2023”; Kế hoạch số 25/KH/BCS ngày 31/01/2023 của Ban cán sự đảng về việc triển khai công tác quy hoạch cán bộ lãnh đạo quản lý TAND hai cấp tỉnh Kon Tum năm 2023; Chương trình số 37-CTr/BCSD, ngày 20/3/2023 “Chương trình trọng tâm công tác cải cách tư pháp năm 2023”; Kế hoạch số 39-KH/BCS, ngày 24/3/2023 của Ban cán sự đảng “Kế hoạch công tác phòng, chống tham nhũng năm 2023”; Kế hoạch số 111-KH/BCSD ngày 10/8/2023 về việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 23-CTTW ngày 25-5-2023 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bảo đảm trật tự, an toàn giao thông trong tình hình mới...

³ Theo Quy chế số 01/2023/QCLN-VKS-TA, ngày 10/5/2023.

⁴ trong đó, thụ lý theo Luật Hòa giải, đối thoại 1.236 vụ, việc; thụ lý theo tổ tụng 1.627 vụ, việc.

vụ, việc bị hủy, sửa do nguyên nhân chủ quan là 15,5 vụ (*trong đó hủy 8,5 vụ, sửa 07 vụ*)⁶, chiếm 0,31%⁷.

Trong giải quyết án hình sự, TAND hai cấp thụ lý 489 vụ/877 bị cáo; đã giải quyết, xét xử 447 vụ/754 bị cáo, đạt tỷ lệ 91%⁸. Các vụ án hình sự xét xử nghiêm minh, đúng quy định của pháp luật, không có trường hợp xét xử làm oan người vô tội, không bỏ lọt tội phạm.

Trong giải quyết các vụ, việc dân sự, hành chính, hôn nhân gia đình, kinh doanh thương mại, lao động, TAND hai cấp đã phối hợp tốt với các cơ quan hữu quan trong việc thu thập tài liệu, chứng cứ của vụ án nhằm đảm bảo giải quyết vụ án đúng quy định của pháp luật. Công tác hòa giải được chú trọng⁹, chất lượng giải quyết án được nâng lên, quyền lợi của đương sự được đảm bảo.

Công tác cải cách tư pháp có nhiều chuyên biến tích cực, TAND hai cấp đã tổ chức được 45 phiên tòa trực tuyến¹⁰; 15 phiên tòa lưu động; 75 phiên tòa rút kinh nghiệm¹¹; công bố được 1.363 bản án, quyết định đã có hiệu lực trên trang thông tin điện tử của TAND. Chất lượng hoạt động xét xử theo tinh thần cải cách tư pháp ngày càng được nâng cao; hoạt động của Hội thẩm nhân dân đảm bảo đúng quy định. Tổ chức bộ máy TAND 2 cấp được củng cố kiện toàn; cơ sở vật chất được quan tâm đầu tư mua sắm, đảm bảo phục vụ tốt nhiệm vụ của ngành.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Về ưu điểm

TAND tỉnh đã kịp thời chỉ đạo thực hiện tốt các chương trình, kế hoạch đề ra; công tác xét xử được đảm bảo tuân thủ theo pháp luật, không có trường hợp nào kết án oan người không có tội, không bỏ lọt tội phạm; tranh tụng tại phiên tòa ngày càng được tăng cường và thực chất, chất lượng giải quyết các loại vụ án được nâng lên; tỷ lệ giải quyết án dân sự, hành chính vượt chỉ tiêu được giao; công tác hòa giải, đối thoại được tăng cường; tỷ lệ bản án bị hủy, sửa do nguyên nhân chủ quan giảm hơn so với năm 2022 và chiếm 0,31%.

Các vụ án do cấp ủy địa phương theo dõi chỉ đạo, công tác xét xử lưu động được chú trọng thực hiện. Công tác cải cách tư pháp có nhiều chuyên biến

⁵ Giải quyết theo tố tụng 1.330 vụ, việc; giải quyết theo Hòa giải, đối thoại 1.132 vụ, việc.

⁶ Hình sự hủy 02 vụ, sửa 02 vụ; Dân sự hủy 6,5 vụ, sửa 01 vụ; HNGD sửa 0,5 vụ; KDTM sửa 1,5 vụ; Hành chính sửa 02 vụ.

⁷ Tỷ lệ án hủy, sửa tính theo Công văn số 356/CV-TANDTC-TĐKT ngày 15/12/2020 của TAND tối cao (tổng số án hủy, sửa “chia 2”, “chia” tổng số án giải quyết $(15,5/2/2.462 = 0,31\%)$).

⁸ Trong đó, thụ lý theo thủ tục sơ thẩm 394 vụ/732 bị cáo, đã giải quyết, xét xử 356 vụ/625 bị cáo, đạt tỷ lệ 90%; thụ lý theo thủ tục phúc thẩm 95 vụ/145 bị cáo; đã giải quyết, xét xử 91 vụ/129 bị cáo, đạt tỷ lệ 96%.

⁹ Đã hòa giải thành được 503/853 vụ, việc, đạt tỷ lệ 59%.

¹⁰ Tòa án tỉnh tổ chức được 13 phiên, vượt chỉ tiêu 10 phiên; Tòa án cấp huyện tổ chức được 32 phiên, vượt chỉ tiêu 12 phiên.

¹¹ Trong đó: Tòa án tỉnh 13 phiên (10 Hình sự sơ thẩm, 01 phiên KDTM phúc thẩm, 02 phiên DSPT); Tòa án cấp huyện 62 phiên (Hình sự 59 phiên, Dân sự 01 phiên, HNGĐ 01 phiên, KDTM 01 phiên).

tích cực, chất lượng đội ngũ công chức có chức danh tư pháp được nâng lên, các hoạt động của Tòa án được công khai, minh bạch giúp nhân dân dễ dàng tiếp cận và kiểm tra, giám sát Tòa án trong thực hiện nhiệm vụ; công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được triển khai, thực hiện đồng bộ, quyết liệt, trong toàn hệ thống; công tác kiểm tra, giám sát được tăng cường; thực hiện đầy đủ các kiến nghị giám sát, thẩm tra của các Ban Hội đồng nhân dân tỉnh và ý kiến thảo luận của đại biểu tại các kỳ họp.

2. Về hạn chế, khuyết điểm

Ban Pháp chế thống nhất với đánh giá của TAND tỉnh và nhận thấy trong quá trình giải quyết một số vụ án còn vi phạm trong việc áp dụng pháp luật¹². Tỷ lệ bản án bị hủy, sửa do lỗi chủ quan của Thẩm phán tuy chưa vượt mức quy định của Quốc hội nhưng còn xảy ra. Qua công tác tự kiểm tra nghiệp vụ của ngành còn phát hiện sai sót trong công tác xét xử và thi hành án hình sự; công tác phối hợp với các đơn vị liên quan có việc chưa chặt chẽ dẫn đến việc hủy án¹³.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ NĂM 2024

Ban Pháp chế thống nhất với phương hướng, nhiệm vụ năm 2024 của TAND tỉnh đã đề ra. Đồng thời, đề nghị TAND tỉnh quan tâm chỉ đạo thực hiện một số nội dung sau:

1. Tăng cường công tác tập huấn, tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm, nâng cao chất lượng xét xử, áp dụng pháp luật; tăng cường trách nhiệm của người đứng đầu; phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tiền hành tố tụng và các cơ quan có liên quan trong quá trình giải quyết các loại vụ án theo quy định.

2. Kịp thời khắc phục những hạn chế, thiếu sót, khuyết điểm đã nêu trong báo cáo; đề ra các giải pháp chủ động phòng ngừa các vi phạm có dấu hiệu tham nhũng, tiêu cực trong hoạt động của Tòa án.

3. Quan tâm công tác xét xử lưu động các vụ án nổi cộm, trọng điểm, phức tạp mà dư luận xã hội quan tâm, nhất là các vụ án tham nhũng, tiêu cực, đất đai, quản lý, bảo vệ rừng, ma túy... nhằm tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức chấp hành pháp luật trong Nhân dân.

¹² Theo đánh giá tại Báo cáo số 681/BC-VKS ngày 06/11/2023 của Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh. Về hình sự: Mức hình phạt không tương xứng với tính chất, mức độ phạm tội của bị cáo; tuyên xử lý vật chứng không đúng; không áp dụng hoặc áp dụng biện pháp tư pháp đối với bị cáo không đúng. Về dân sự, hôn nhân gia đình: Tòa án giải quyết vượt quá yêu cầu khởi kiện ban đầu của đương sự dẫn đến áp dụng không đầy đủ căn cứ pháp luật; không xem xét đánh giá chứng cứ toàn diện và đầy đủ; không thực hiện đúng quy định tại điểm c Khoản 1 Điều 214 Bộ luật tố tụng dân sự; Không thực hiện việc xác định chứng cứ theo đúng quy định; thụ lý, giải quyết đơn yêu cầu độc lập của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không đúng quy định; Tòa án gửi chậm quyết định đình chỉ cho VKS; Bản án DSST đánh giá chứng cứ chưa đảm bảo khách quan, toàn diện, đầy đủ và chính xác, gây thiệt hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của bị đơn.

¹³ Tòa án cấp cao tại Đà Nẵng xét xử đã hủy án theo hướng yêu cầu điều tra bổ sung của Tòa án tỉnh (vụ Trần Thị Hoàng Diễm, Võ Thị Ngân tội Lừa đảo chiếm đoạt tài sản).

4. Đẩy mạnh thực hiện nhiệm vụ theo tinh thần cải cách tư pháp; thực hiện tốt các phiên tòa xét xử trực tuyến theo hướng dẫn của TAND tối cao và Nghị quyết số 33/2021/QH15 của Quốc hội. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong chuyên môn nghiệp vụ, quản lý điều hành; công khai bản án, quyết định của Tòa án trên cổng thông tin điện tử của Tòa án.

Ban Pháp chế kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh Khóa XII, Kỳ họp thứ 6 xem xét./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Tòa án nhân dân tỉnh;
- Các Ban của HĐND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, CTHD.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Trần Bá Tuấn